

Εμπλουτισμός του νομικού
πλαισίου του Θεσμού
το 2021

Εμπλουτισμός του νομικού πλαισίου του Θεσμού το 2021

Το έτος 2021, ο Συνήγορος του Πολίτη απέκτησε νέες αρμοδιότητες και με Απόφαση της Αρχής τροποποιήθηκε ο Κανονισμός Λειτουργίας του.

Συγκεκριμένα:

Ο Νόμος 4780/2021 – άρθρα 3 και 13

Με το άρθρο 1 του Ν. 4780/2021 συστάθηκε η Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, η οποία υπάγεται στον Πρωθυπουργό, υποστηρίζεται ως προς την στελέχωση και την υποδομή της από την Προεδρία της Κυβέρνησης και εντάσσεται στον προϋπολογισμό της, ως διακριτικός ειδικός φορέας. Η εν λόγω Αρχή αποτελεί συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας προς τον σκοπό της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας και έχει ως αποστολή τη διαρκή παρακολούθηση των θεμάτων που σχετίζονται με το δικαίωμα πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία και τη διαμόρφωση προτάσεων για τη χάραξη δημοσίων πολιτικών σε θέματα του αντικειμένου της.

Στο άρθρο 3 του Ν. 4780/2021, προβλέπεται ότι η Αρχή αποτελείται από δώδεκα μέλη, μεταξύ των οποίων ο Συνήγορος του Πολίτη ή Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη που ορίζεται από τον ίδιο.

Επίσης, με το άρθρο 10 του Ν. 4780/21 συστάθηκε η «**Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (Ε.Ε.Δ.Α.)**», που αποτελεί τον εθνικό θεσμό για τα δικαιώματα του ανθρώπου και είναι το ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας στα ζητήματα προστασίας και προώθησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Στο άρθρο 13 του Ν. 4780/2021 προβλέπεται ότι ο Συνήγορος του Πολίτη ή ο Αναπληρωτής του συμμετέχει ως μέλος στην Ε.Ε.Δ.Α.

Ο Νόμος 4786 /2021 – άρθρο 36

Στην παρ. 4 του άρθρου 36 «Σύνθεση Εθνικού Μηχανισμού Εκπόνησης, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Σχεδίων Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού – Τροποποίηση του άρθρου 9 του Ν. 4491/2017», ορίζεται ότι σε κάθε συνεδρίαση του Εθνικού Μηχανισμού προσκαλείται και συμμετέχει με εκπρόσωπό του, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο Συνήγορος του Πολίτη, ο οποίοςς δύναται οποτεδήποτε,

με αμετάκλητη δήλωσή του προς τον Πρόεδρο του Εθνικού Μηχανισμού, να καταστεί εφεξής πλήρες μέλος αυτού με δικαίωμα ψήφου.

Ο Νόμος 4807/2021 – άρθρο 30

Με το άρθρο 30 «Εισαγωγικός διαγωνισμός της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης – Αντικατάσταση των παρ. 2, 5, 10 και 12 του άρθρου 17 του Π.Δ. 57/2007», η παρ. 2 του άρθρου 17 του Π.Δ. 2007 (Α' 59) αντικαθίσταται ως εξής: 2.α) Υπεύθυνο όργανο για τη διενέργεια του εισαγωγικού διαγωνισμού είναι η Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων (Κ.Ε.Ε.) που συγκροτείται ειδικώς και για κάθε νέο εισαγωγικό διαγωνισμό με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και αποτελείται, εκτός άλλων, **από έναν (1) εκπρόσωπο του Συνηγόρου του Πολίτη**. Η παράλειψη ή η άρνηση υπόδειξης εκπροσώπου από το Α.Σ.Ε.Π., από τον Συνήγορο του Πολίτη και την Α.Δ.Ε.Δ.Υ., μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, που τάσσει με το ερώτημά του ο Υπουργός Εσωτερικών, δεν ασκεί επιρροή στη νομιμότητα της σύνθεσης της Επιτροπής και στο κύρος των αποφάσεών της.

Ο Νόμος 4808/2021 – άρθρα 12, 16, 17, 18, 20, 32, 103

Με το άρθρο 1 του Ν. 4808/2021 κυρώθηκε και έχει την ισχύ που ορίζει η παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος, η Σύμβαση 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την εξάλειψη της βίας και παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας, που υιοθετήθηκε από τη Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας στη Γενεύη, την 21^η Ιουνίου 2019. Η Σύμβαση αυτή προστατεύει εργαζόμενους και άλλα άτομα στον κόσμο της εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των υπαλλήλων, όπως ορίζονται από την εθνική νομοθεσία και την πρακτική, καθώς και εργαζόμενα άτομα, ανεξάρτητα από το συμβατικό τους καθεστώς, τα άτομα που παρακολουθούν κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένων των ασκουμένων και των μαθητευομένων, εργαζόμενους των οποίων η σχέση εργασίας έχει καταγγελθεί, εθελοντές, άτομα που αναζητούν εργασία και αιτούντες εργασία και άτομα που ασκούν την εξουσία, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του εργοδότη. Η Σύμβαση ισχύει για όλους τους τομείς, ιδιωτικό ή δημόσιο, τόσο στην επίσημη όσο και στην άτυπη οικονομία, στις αστικές ή αγροτικές περιοχές.

Στο άρθρο 12 προβλέπεται ότι: «Κάθε πρόσωπο του άρθρου 3 που θίγεται από περιστατικό βίας και παρενόχλησης σε βάρος του κατά το άρθρο 4, ακόμη και αν έχει λήξει η σχέση, στο πλαίσιο της οποίας φέρεται ότι εκδηλώθηκε σε βάρος του το περιστατικό ή η συμπεριφορά, **έχει δικαίωμα, πέραν της δικαστικής προστασίας, προσφυγής ενώπιον της Επιθεώρησης Εργασίας και του Συνηγόρου**

του Πολίτη ως φορέα προώθησης και εποπτείας της αρχής της ίσης μεταχείρισης (Τεύχος Α' 101/19.06.2021 ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ 7975), σύμφωνα με τους Ν. 3896/2010 (Α' 207) και Ν. 4443/2016 (Α' 232), καθώς και υποβολής καταγγελίας εντός της επιχείρησης κατά την πολιτική του άρθρου 10».

Με το άρθρο 16, στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας συστήνεται Αυτοτελές Τμήμα για την παρακολούθηση των φαινομένων βίας και παρενόχλησης στην εργασία, το οποίο υπάγεται στον Γενικό Επιθεωρητή. Αρμοδιότητες του Αυτοτελούς Τμήματος για την παρακολούθηση φαινομένων βίας και παρενόχλησης στην εργασία είναι: Η συνεργασία με το Τμήμα Σχεδιασμού και Συντονισμού Ελέγχων, με το Τμήμα Ισότητας των Φύλων στην Εργασία, της Διεύθυνσης Ατομικών Ρυθμίσεων και με τη Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, για την εκπόνηση οδηγιών και πρωτοκόλλων για τις διαφορές που σχετίζονται με βία και παρενόχληση, καθώς και με τον Συνήγορο του Πολίτη, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με τον Ν. 3094/2003.

Με το άρθρο 17 παρ. 3 προβλέπεται ότι κατά την εκτέλεση του έργου της, η Επιθεώρηση Εργασίας ενημερώνει, συνεργάζεται και ανταλλάσσει στοιχεία με **τον Συνήγορο του Πολίτη, στο πλαίσιο άσκησης της αρμοδιότητάς της, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 του Ν. 3094/2003 (Α' 10)** και κάθε άλλη δημόσια αρχή που μπορεί να της παράσχει συνδρομή, στο μέτρο της αρμοδιότητάς της.

Με το άρθρο 18 παρ. 2 προβλέπεται ότι στην περίπτωση αίτησης για εργατική διαφορά σχετική με βία και παρενόχληση, η αίτηση του άρθρου 3B του Ν. 3996/2011 υποβάλλεται, κατ' επιλογή του θιγόμενου προσώπου, είτε στον προϊστάμενο της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, είτε στον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος και η διαδικασία επίλυσης της διαφοράς διεξάγεται από αυτόν. Με την παρ. 3 ορίζεται πως: *«Το όργανο που διεξάγει τη διαδικασία ... υποχρεούται, επίσης, να ενημερώνει τον Συνήγορο του Πολίτη, όταν η καταγγελία εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητάς του, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 4 του Ν. 3094/2003 (Α' 10), διαβιβάζοντας τον φάκελο και πρόσκληση για παράσταση εκπροσώπου του κατά τη διεξαγωγή της εργατικής διαφοράς».*

Με το άρθρο 20 συνιστάται συλλογικό συμβουλευτικό γνωμοδοτικό όργανο με την ονομασία **«Εθνικό Συμβούλιο Ισότητας των Φύλων»** (Ε.Σ.Ι.Φ.), το οποίο υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (Γ.Γ.Δ.Ο.Π.Ι.Φ.) Το Ε.Σ.Ι.Φ. έχει δεκαπέντε (15) μέλη, συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και στα ως άνω μέλη συγκαταλέγεται, μεταξύ άλλων, **ένας (1) εκπρόσωπος του Συνήγορου του Πολίτη με τον αναπληρωτή του.**

Με το άρθρο 32 προβλέπεται ότι: «Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιθεώρησης Εργασίας, **ο Συνήγορος του Πολίτη**, ως φορέας για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 3 του Ν. 3094/2003 (Α' 10) και το άρθρο 25 του Ν. 3896/2010 (Α' 207), **ορίζεται αρμόδιος φορέας και για τα περί διακρίσεων ζητήματα που ρυθμίζονται με το παρόν Κεφάλαιο**».

Με το άρθρο 103, προβλέπεται ότι **η Επιθεώρηση Εργασίας** ασκεί τις αρμοδιότητες του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.) που προβλέπονται στο άρθρο 2 του Ν. 3996/2011 (Α' 170), και σε κάθε άλλη διάταξη της κείμενης νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων των κανονιστικών πράξεων του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, καθώς και τις αρμοδιότητες που της ανατίθενται με τον παρόντα νόμο. Για την εκτέλεση του έργου της, η Επιθεώρηση Εργασίας έχει ιδίως τις εξής αρμοδιότητες: «... **ιγ) Ενημερώνει και συνεργάζεται με τον Συνήγορο του Πολίτη, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 6 του άρθρου 3 του Ν. 3094/2003 (Α' 10)...**».

Ο Νόμος 4830/2021 – άρθρα 38, 39

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 4830/2021: «Σκοπός – Αντικείμενο του παρόντος είναι η προστασία των ζώων συντροφιάς και η εξασφάλιση της ευζωίας τους, η ενίσχυση της υπεύθυνης ιδιοκτησίας των ζώων συντροφιάς, η θέσπιση σαφούς και συνεκτικού κανονιστικού πλαισίου για τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς και στρατηγικής για τη δραστική μείωση του αριθμού τους μέσω προγραμμάτων υιοθεσίας, με απαρέγκλιτη τήρηση των κανόνων ευζωίας των ζώων».

Με το άρθρο 38, **ο Συνήγορος του Πολίτη έχει αρμοδιότητα για τη διαμεσολάβηση σχετικά με τα δικαιώματα των ζώων και την τήρηση της σχετικής νομοθεσίας**.

Με το άρθρο 39 συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών επταμελής **Ειδική Επιτροπή Παρακολούθησης** με πενταετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης. Η Επιτροπή απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, που είναι πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και έξι (6) ακόμη τακτικά μέλη, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται **και ένας (1) εκπρόσωπος του Συνηγόρου του Πολίτη**.

Ακολουθώς:

- **Με την υπ' αρ. οικ. 16540/26.05.2021 Απόφαση του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας** «Τροποποίηση της υπ' αρ. 35614/17.11.2020 απόφασης του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας – Συγκρότηση Επιτροπής Δεοντολογίας» (Β' 5151), τροποποιείται η υπ' αρ. 35614/17.11.2020 (Β' 51151)

απόφαση του, περί συγκρότησης της, συσταθείσας με το άρθρο 74 του Ν. 4622/2019 (Α' 133), Επιτροπής Δεοντολογίας, ως προς την παρ. Α' του διατακτικού αυτής ως εξής:

Α. Τη συγκρότηση, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας, πενταμελούς Επιτροπής Δεοντολογίας, η οποία αποτελείται από: [...] δ) Τον Συνήγορο του Πολίτη ή έναν Βοηθό Συνήγορο, με τον αναπληρωτή του που υποδεικνύεται από τον Συνήγορο του Πολίτη.

Με την υπ' αρ. 1696/22.06.2021 Απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, συγκροτείται η Επιτροπή Παρακολούθησης του Εθνικού Προγράμματος του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και του Εθνικού Προγράμματος του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας για την περίοδο 2014 – 2020. Στην Επιτροπή Παρακολούθησης συμμετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου [...] Ο Συνήγορος του Πολίτη.

- **Με την υπ' αρ. Φ10/45651/15.09.2021 Απόφαση του Συνηγόρου του Πολίτη, τροποποιείται το Π.Δ. 273/1999 «Κανονισμός λειτουργίας του Συνηγόρου του Πολίτη».** Η Απόφαση αφορά στην οργάνωση και λειτουργία της Αρχής, στη διαδικασία χειρισμού των αναφορών των πολιτών, στην αρχειοθέτηση αυτών, στις αυτεπάγγελτες παρεμβάσεις, στη σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης, στις αρμοδιότητες του Συνηγόρου του Πολίτη και των Βοηθών Συνηγόρων, στην οργάνωση και στελέχωση του Γραφείου του Συνηγόρου του Πολίτη, στις αρμοδιότητες της Γραμματείας της Αρχής, κ.ά.